

คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
The Quality of Working Life of Security Guards at academy
Mueang Songkhla District Songkhla Province

จิตรวี เขยชม¹ นารีม๊ะ ลาเต๊ะ² มัชณี สาแมง² และสุรัตน์สวัสดิ์ แซ่แต้¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา คือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาจำนวน 104 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป และ 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่าดัชนีความตรงเท่ากับ 0.95 และการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยใช้ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38, \sigma = 0.45$)

คำสำคัญ: เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย, สถานศึกษา, สงขลา

Abstract

This descriptive research aimed to study of the quality of working life of security guards at academy Mueang Songkhla District Songkhla Province. Sample was 104 security guards at academy. The questionnaire consisting of 2 parts: 1) general information, and 2) quality of working life of security guards at academy. The questionnaire was checked for content validity by a panel of experts. The validity index was 0.95. Its reliability was tested using Cronbach's alpha coefficient in the quality of working life was 0.90. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. The result showed that the sample had the quality of working life at moderate level ($\mu = 3.38, \sigma = 0.45$).

Keywords: Security Guards, Academy, Songkhla

¹อาจารย์หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

²นักศึกษหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย หมายถึงคนเฝ้าสถานที่หรือระวางเหตุการณ์ตามกำหนดเวลา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2544) มีหน้าที่ปกป้องดูแลชีวิต และทรัพย์สินของผู้ว่าจ้างไม่ให้เกิดความสูญหาย เสียหาย รวมทั้งการป้องกันอัคคีภัย ผู้บุกรุกเข้าไปในเขตหวงห้าม ป้องกันการโจรกรรม และอาชญากรรม การสูญเสียอื่นๆ ตลอดจนความเสียหายต่างๆ ในอันที่จะทำให้ผู้ว่าจ้างต้องสูญเสียผลประโยชน์ไป ตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558 กำหนดว่าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต้องมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่สี่อยู่ในขณะที่สำเร็จการศึกษา และได้รับหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรอง (ควรออยู่ในนิยามศัพท์เฉพาะใหม่ค่ะ)

ในปัจจุบันอาชีพพนักงาน(พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ใช้คำไหนคะ)รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษามีวิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากการทำงานปกติ เช่น เป็นงานเฝ้าระวางตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ทุกวัน ไม่มีวันหยุดราชการหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ รวมทั้งลักษณะงานในบางครั้งไม่สามารถกำหนดให้ชัดเจน หรือตายตัว เหตุการณ์อาจจะเกิดเวลาใดและสถานที่ใดก็ได้ ที่อาจส่งผลให้เกิดความเครียดจากงานเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจในการทำงานลดลง ทำให้มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยได้ นอกจากนั้นการมีพฤติกรรมจัดการความเครียดที่ไม่เหมาะสม เช่นการดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์จนส่งผลให้เกิดโรคตับแข็ง อาจส่งผลทำให้ความเครียดเพิ่มขึ้น และทำให้คุณภาพชีวิตลดลงได้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีสาเหตุที่สำคัญมาจากความเครียดจากงาน ความพึงพอใจในงาน และภาวะสุขภาพ(งานรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2551) รวมทั้งอันตรายที่อาจเกิดกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ยกตัวอย่างเช่น เหตุกราดยิงในสองพื้นที่จังหวัดลพบุรีและโคราช(จังหวัดนครราชสีมา) ได้สร้างความสะเทือนใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง “...มีพี่รปภ.วิ่งมาบอก “น้อง! ไปหาที่หลบ มีคนยิงกัน” พี่รปภ.คนนั้น ต่อมาทราบชื่อว่าเป็น นายอำนาจ บุญเกื้อ หนึ่งในผู้เสียชีวิต “พี่เขาทำหน้าที่จนวินาทีสุดท้ายของชีวิตจริงๆ หนูจะขยันตื่นเข้ามาทำบุญให้พี่เยอะๆ ตอนนั้น ถ้าพี่ไม่มาบอก คงเดินออกไปแล้วโดนผู้ก่อเหตุยิงทิ้งแล้ว” บันทึกจากเฟซบุ๊กบัญชี Rattiya Peafen Says หนึ่งในผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ยิงที่ห้างสรรพสินค้าเทอมินอล 21 จังหวัดโคราช (ข่าวสดออนไลน์, 2564) หรือ “พี่รปภ.เป็นคนช่วยเราออกมาเพราะเราติดอยู่ชั้น 3 ไม่กล้าไปไหน นั่งอยู่ในห้องลงชุดกับเพื่อนสองคน ได้ยินเสียงปืนเป็นระยะๆ แต่มีพี่รปภ.เดินมาบอกว่าให้ไปทางไหน จนออกมาได้ เป็นห่วงแถมมากๆ เพราะตอนเราออกมาแกก็ยังคงเดินหาคนที่เหลืออยู่ และก็ขอบคุณแกมากๆ เหมือนกัน” หนึ่งในข้อความจากทวิตเตอร์ โดยผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ยิงที่ห้างสรรพสินค้าเทอมินอล 21 จังหวัดโคราช (ข่าวสดออนไลน์, 2564) ดังจะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเป็นอาชีพที่มีทั้งความอันตราย ความเสี่ยง ระยะเวลาการทำงาน และความรับผิดชอบที่หนักและอาจส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ปฏิบัติงานได้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาคุณภาพชีวิตของบุคคลผู้เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อนำเอาข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลผู้เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาลัยของรัฐ คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา, วิทยาลัยสารพัดช่าง, วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์, และวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา วิทยาลัยเอกชน คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลา, วิทยาลัยอาชีวศึกษาบริหารธุรกิจวิทยาสงขลา และวิทยาลัยเทคโนโลยีชิราโปลีสงขลา และโรงเรียนมัธยม สพม. คือ โรงเรียนเกาะแต้วพิทยาสรรค์, โรงเรียนเทศบาล5 (วัดหัวป้อมนอก), โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ, โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชวู จังหวัดสงขลา, และโรงเรียนนารีเฉลิมจังหวัดสงขลา จำนวน 104 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามประเภทให้ตรวจสอบรายการ (Checklist) และเติมข้อมูล จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา สถานที่ทำงาน อาชีพเสริม ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส บุคคลที่อยู่อาศัยร่วมกัน การจ้างงาน/อาชีพ ประสบการณ์ทำงาน ช่วงเวลาการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 9 ด้าน ดังนี้ ด้านค่าตอบแทน ด้านค่าสวัสดิการ ด้านศักยภาพของบุคคล ด้านสถานภาพองค์กร ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง ด้านจำนวนชั่วโมงของการทำงาน ด้านลักษณะการจ้างและสัญญา ด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาค ด้านระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล จำนวน 49 ข้อ คำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.95 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มคนที่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยของแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.90

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสอบถามแล้ว ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 101 คน (ร้อยละ 97.10) มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 45 ปี จำนวน 25 คน (ร้อยละ 24.00) รองลงมาคือ อายุระหว่าง 31 – 35 ปี, อายุระหว่าง 36 – 40 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี มีจำนวน 22 คน (ร้อยละ 21.20) และน้อยที่สุดคือ อายุไม่เกิน 31 ปี มีจำนวน 13 คน (ร้อยละ 12.50) นอกจากประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยแล้วเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยยังมีอาชีพเสริมอื่นๆ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท ทำสวน เกษตรกร ประมงอีกด้วย ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าจำนวน 63 คน (ร้อยละ 60.60) โดยพบว่าระดับการศึกษาสูงสุดของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คือ ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 1.90) สำหรับชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (อยู่ด้วยกัน) จำนวน 69 คน (ร้อยละ 66.30) อาศัยอยู่กับครอบครัว จำนวน 82 คน (ร้อยละ 78.80)

ลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ส่วนใหญ่มีอายุในการจ้างงานน้อยกว่า 11 ปี จำนวน 71 คน (ร้อยละ 68.30) รองลงมา คือ 11 – 15 ปี จำนวน 18 คน (ร้อยละ 17.30) และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวนน้อยเท่านั้นที่มีอายุในการจ้างงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 6.70) สอดคล้องกับประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมา พบว่า เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีประสบการณ์ระหว่าง 3 - 6 ปี (ร้อยละ 37.50) ส่วนใหญ่ทำงานในช่วงเวลา 7.00 – 15.00 น. จำนวน 54 คน (ร้อยละ 51.90) นอกจากนั้นทำงานในเวลา 15.00 – 23.00 น. จำนวน 25 คน (ร้อยละ 24.00) และพบเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยทำงานในช่วงเวลา 23.00 – 7.00 น. (ร้อยละ 12.50) และ 18.00 – 6.00 น. (ร้อยละ 11.50)

คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ในด้านต่างๆ 9 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทน ประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ ($\mu = 3.57, \sigma = 0.94$) ด้านค่าสวัสดิการประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ รู้สึกพอใจในค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับ ($\mu = 3.53, \sigma = 1.11$) ด้านศักยภาพของบุคคลประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ อายุไม่ใช่อุปสรรคในการทำงาน ($\mu = 3.93, \sigma = 0.85$) ด้านสถานภาพองค์การประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ พอใจในสภาพของสถานที่ทำงานที่เป็นอยู่ ($\mu = 3.91, \sigma = 0.87$) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คืออาชีพนี้ สามารถทำได้ตลอดไป ($\mu = 3.47, \sigma = 1.06$) จำนวนชั่วโมงของการทำงานประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ การทำงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ($\mu = 3.71, \sigma = 0.93$) ด้านลักษณะการจ้างและลักษณะสัญญาประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ ระยะเวลาในการทำงานตรงตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา ($\mu = 3.51, \sigma = 0.98$) ด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาคประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ ผู้บังคับบัญชาเป็นกันเองและให้ความสนิทสนมกับทุกคนเสมอหน้ากัน ($\mu = 3.59, \sigma = 1.02$) และด้านระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล ประเด็นที่เจ้าหน้าที่รักษาปลอดภัยคิดว่าดีที่สุด คือ กระบวนการวิธีในการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานมีความเสมอภาค และ กระบวนการวิธีในการคัดเลือกคนเข้ามาทำงาน เลือกตามคุณสมบัติความสามารถของบุคคล ($\mu = 3.59, \sigma = 0.94$) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (แยกตามรายชื่อ)

ข้อความ	μ	σ	ระดับคุณภาพชีวิต
ด้านค่าตอบแทน			
ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ	3.57	0.94	มาก
ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน	3.42	1.02	มาก
ได้รับค่าตอบแทนเพียงพอต่อความเป็นอยู่	3.29	0.99	ปานกลาง
ได้รับค่าตอบแทนมีความเหมาะสมเมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่นในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน	3.56	0.91	มาก
รู้สึกพอใจในอัตราการขึ้นเงินเดือนประจำปี (โบนัส) ในแต่ละปี	3.21	1.24	ปานกลาง
ต้องการรายได้พิเศษอื่นๆ เนื่องจากรายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอ	2.37	0.95	ปานกลาง
ด้านค่าสวัสดิการ			
รู้สึกพอใจในค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับ	3.53	1.11	มาก
ได้รับเงินค่าสวัสดิการที่เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน	3.35	1.18	ปานกลาง
ได้รับเงินค่าสวัสดิการที่เหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ	3.43	1.07	มาก
รู้สึกพึงพอใจกับการได้รับแจกชุดเครื่องแบบ	3.10	1.24	ปานกลาง
ด้านศักยภาพของบุคคล			
ได้รับความไว้วางใจให้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญเสมอ	3.84	0.83	มาก
รู้สึกภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงานหรือจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	3.79	0.79	มาก
รู้สึกว่าตนเองต้องเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเพิ่มเติม	2.32	0.91	น้อย
มีความรู้สึกว่าคุณภาพท่านแข็งแรงเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่	3.82	0.92	มาก
มีความคิดว่าอายุไม่ใช่อุปสรรคในการทำงาน	3.93	0.85	มาก
ด้านสภาพองค์กร			
พอใจในสภาพของสถานที่ทำงานที่เป็นอยู่	3.91	0.87	มาก
สภาพแวดล้อมที่ทำงาน แสงสว่าง อุณหภูมิ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	3.69	0.95	มาก
เครื่องมือเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ของใช้สำนักงานเพียงพอในการปฏิบัติงาน	3.38	1.17	ปานกลาง
เครื่องมือเครื่องใช้หรืออุปกรณ์ของใช้สำนักงานมีความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน	3.43	1.05	มาก
สถานที่ทำงานมีการนำระบบ 5 ส (สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย) มาปฏิบัติ	3.61	1.06	มาก
สภาพแวดล้อมการทำงาน ปราศจากเสียงและกลิ่นมารบกวน	3.64	1.07	มาก
สถานที่ทำงานมีการป้องกันรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด	3.78	0.91	มาก

ข้อความ	μ	σ	ระดับคุณภาพชีวิต
ลักษณะงานส่งเสริมให้ท่านมีสุขภาพจิตที่ดี	3.63	0.99	มาก
ลักษณะงานส่งเสริมให้ท่านมีสุขภาพกายที่ดี	3.74	0.90	มาก
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง			
งานมีความมั่นคงกับอนาคต	3.45	1.14	มาก
สามารถทำได้ตลอดไป	3.47	1.06	มาก
หน่วยงานได้ส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน เช่น การส่งเสริมให้การศึกษาต่อการฝึกอบรม เป็นต้น	3.38	0.88	ปานกลาง
ลักษณะงานไม่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	2.57	0.83	น้อย
มีโอกาที่จะถูกโยกย้ายไปทำงานในที่ที่ตัวเองไม่ยอมไป	2.73	0.97	ปานกลาง
จำนวนชั่วโมงของการทำงาน			
พอใจกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในแต่ละวัน	3.46	1.04	มาก
เหนื่อยล้าจากการทำงาน	2.86	1.13	ปานกลาง
การทำงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต	3.71	0.93	มาก
การทำงานในช่วงเวลากลางคืนจะเหนื่อยมากกว่าการทำงานในเวลากลางวัน	2.87	1.15	ปานกลาง
ไม่มีความสุข เมื่อชั่วโมงการทำงานมากกว่าที่กฎหมายกำหนด แม้ว่าจะได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษ	2.96	1.80	ปานกลาง
ด้านลักษณะการจ้างและลักษณะสัญญา			
ลักษณะของงานตรงตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา	3.49	0.91	มาก
ระยะเวลาในการทำงานตรงตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา	3.51	0.98	มาก
พอใจกับสภาพการจ้างงานแบบปีต่อปี	3.41	1.01	มาก
ด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาค			
ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	3.53	1.08	มาก
ผู้บังคับบัญชาตัดสินความขัดแย้งด้วยความเป็นธรรม	3.42	1.02	มาก
ผู้บังคับบัญชาพิจารณาการให้โบนัส หรือค่าตอบแทนด้วยความเป็นธรรม	3.27	1.21	ปานกลาง
ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดและวินิจฉัยเลือกวิธีที่จะทำงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยตนเอง	3.58	1.05	มาก
ผู้บังคับบัญชาเป็นกันเองและให้ความสนิทสนมกับทุกคนเสมอหน้ากัน	3.59	1.02	มาก
ด้านระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล			
กระบวนการวิธีในการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานมีความเสมอภาค	3.59	0.94	มาก
กระบวนการวิธีในการคัดเลือกคนเข้ามาทำงาน เลือกตามคุณสมบัติความสามารถของบุคคล	3.59	0.94	มาก

ข้อความ	μ	σ	ระดับคุณภาพชีวิต
มีการย้ายตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ โดยดูที่ความสนิทสนมส่วนบุคคล	2.86	1.02	ปานกลาง
มีการให้พ้นตำแหน่งหรือออกจากงาน เพราะทะเลาะกับหัวหน้างาน	2.85	1.13	ปานกลาง
มีการให้เงินโบนัส โดยดูจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับหัวหน้าเป็นหลัก	3.36	1.16	ปานกลาง

คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38, \sigma = 0.45$) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา (แยกเป็นรายด้าน)

ข้อความ	μ	σ	ระดับคุณภาพชีวิต
ด้านค่าตอบแทน	3.24	0.68	ปานกลาง
ด้านค่าสวัสดิการ	3.34	0.93	ปานกลาง
ด้านศักยภาพของบุคคล	3.54	0.42	มาก
ด้านสถานภาพองค์กร	3.64	0.77	มาก
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง	3.12	0.51	ปานกลาง
จำนวนชั่วโมงของการทำงาน	3.11	0.41	ปานกลาง
ด้านลักษณะการจ้างและลักษณะสัญญา	3.45	0.84	มาก
ด้านเป็นธรรมและเสมอภาค	3.48	0.90	มาก
ด้านระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล	3.25	0.55	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	0.45	ปานกลาง

อภิปรายผล

คุณภาพชีวิตในการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในรายด้าน พบว่าด้านศักยภาพของบุคคล ด้านสถานภาพองค์กร ด้านลักษณะการจ้างงานและสัญญา และด้านความเป็นธรรมและเสมอภาคมีระดับคุณภาพชีวิตในระดับมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะขององค์กรและคุณลักษณะที่ตัวบุคคลเป็นหลัก แต่ถ้าศึกษาในด้านผลตอบแทนที่ได้รับ ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าสวัสดิการ ความก้าวหน้ามั่นคง และการจัดการทรัพยากรบุคคล กลับพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐซึ่งมีค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเกณฑ์ของทางราชการ ประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ที่มีเวลาในการทำงานหลายชั่วโมง โดยกลางวันจะต้องปฏิบัติงานอยู่กลางแจ้ง อากาศร้อน ส่วนเวลาปฏิบัติงานกลางคืน เป็นเวลาที่ไม่เหมาะสมกับการทำงานและอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ ดังนั้นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่จึงมีความรู้สึกว่าการะของงานที่ปฏิบัติไม่ได้

สอดคล้องกับเงินเดือน ค่าตอบแทน หรือสวัสดิการที่ได้รับ รวมทั้งอาจเกิดเนื่องจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 97.1) ซึ่งมีหน้าที่ในการเป็นหัวหน้าครอบครัวและต้องดูแลรับผิดชอบสมาชิกในครอบครัว ทำให้ค่อนข้างกังวลกับเรื่องค่าตอบแทน สวัสดิการและความก้าวหน้ามั่นคง ทำให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต้องมีอาชีพเสริมอื่นๆ ได้แก่ รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท ทำสวน เกษตรกร ประมง มาทำเพิ่มเติมเพื่อให้ได้รายได้เพียงพอ นอกจากนี้ยังพบว่ามีเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 2 คน (ร้อยละ 1.90) และระดับประถมศึกษาจำนวน 6 คน (ร้อยละ 5.80) ซึ่งขัดแย้งกับพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ที่กำหนดไว้ชัดเจนในมาตรา 34 ว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ ต้องสำเร็จการศึกษาภาคบังคับ หรือชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำนวน 8 คน (ร้อยละ 7.70) ที่ไม่ตรงตามเงื่อนไขดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีบทเฉพาะกาล ยอมผ่อนปรนให้แก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ประกอบอาชีพอยู่เดิมก่อนที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ สามารถเปลี่ยนเรื่องภายใน 90 วัน โดยจะได้รับการยกเว้นคุณสมบัติเรื่องการศึกษภาคบังคับ (จบ มัธยมศึกษาปีที่ 3) ถึงแม้ว่าจะไม่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ถ้าปฏิบัติหน้าที่นี้มาก่อนแล้ว ก็ได้รับการยกเว้น เพื่อมิให้กระทบกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ปฏิบัติก่อนการออกพระราชบัญญัตินี้ไว้ก่อนแล้ว

ด้านสถานภาพขององค์กรพบว่า มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 30 คน (ร้อยละ 28.80) รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 18 คน (ร้อยละ 17.30) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 12 คน (ร้อยละ 11.50) มีจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมากที่สุดเป็นสามอันดับแรก ลดหลั่นกันไปตามวิทยาลัยและโรงเรียนระดับมัธยม ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยประมง ตินสุลานนท์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา วิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลา วิทยาลัยอาชีวศึกษาบริหารธุรกิจ วิทยาเขตสงขลา และโรงเรียนเทศบาล 5 มีจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 3 คน นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลในวิทยาลัยเทคโนโลยีวชิราโบลี สงขลา โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ โรงเรียนนารีเฉลิม จังหวัดสงขลา และโรงเรียนหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ซึ่งจะพบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมีจำนวนลดหลั่นกันไป ตามขนาดของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีเขตความรับผิดชอบมาก ก็จะมีจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมากตามไปด้วย

สำหรับคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัย พบว่า คุณภาพชีวิตมีผลต่อการทำงานและการพัฒนาของสถาบันหรือมหาวิทยาลัยกล่าวคือ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่องานและทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อองค์กรนอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมในเรื่องสุขภาพจิตช่วยให้เจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพขององค์กร และยังช่วยลดปัญหาการขาดงาน การลาออก ลดอุบัติเหตุส่งเสริมให้ได้ผลผลิตและการบริการที่ดีทั้งคุณภาพ และปริมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร จิรกิจวิบูลย์ (2556) ที่ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานและแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี ที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจต่อพนักงานระดับปฏิบัติการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานและแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ คุณภาพชีวิตที่ดีจะส่งผลต่อองค์กร 3 ประการคือ ประการแรกช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์กร ประการที่สองช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานตลอดจนเป็นแรงจูงใจให้แก่พวกเขาในการทำงาน ประการสุดท้ายคุณภาพชีวิตจะช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานด้วยการสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานจะเน้นไปที่การสร้างความสะดวก สบาย สภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย โดยเฉพาะพยายามสร้างให้คนทำงานมีความสุขกับงาน อันจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มี

ความคิดสร้างสรรค์ที่ดี ซึ่งนำไปสู่การมีแรงจูงใจที่ดีทำให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เพิ่มผลผลิตมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามในการทำงานพบปัญหาต่างๆ เป็นต้นว่าการขาดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน ขาดเวลาส่วนตัวไม่ได้รับความยุติธรรม ไม่ได้รับการพัฒนาและเรียนรู้งานหนักเกินไปรวมทั้งขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการพิจารณาแก้ไขจะบั่นทอนสุขภาพกายและสุขภาพจิตในที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

คุณภาพชีวิตการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยยังมีหลายด้านที่ยังมีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง เช่น ด้านค่าตอบแทน ด้านค่าสวัสดิการ ด้านความก้าวหน้า และความมั่นคง จำนวนชั่วโมงของการทำงาน ด้านระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องจะได้นำข้อมูลไปปรับปรุงเพื่อให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเก็บข้อมูลในเชิงลึกเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์ หรือการประชุมกลุ่มเพื่อรับทราบปัญหาต่างๆ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการทำงาน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทำงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบรรลุผลตามที่วางไว้

เอกสารอ้างอิง

- ข่าวสดออนไลน์. (2564). ขอบคุณจากหัวใจ! รปภ.เทอร์มินอล 21 ช่วยชีวิต จาก ทหารคลัง ซ้ำทางออก ก่อนเดินทางคน ที่เหลือต่อ. เข้าถึงจาก https://www.khaosod.co.th/special-stories/news_3545471.
- งานรักษาความปลอดภัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2551). ภาระงานของงานรักษาความปลอดภัย. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2564, เข้าถึงจาก <http://www.building.psu.ac.th/security/vision.php>
- ทศพร จิรภิกขุวิบูลย์. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงานและแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี ที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจต่อพนักงานระดับปฏิบัติการในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2544). สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. กรุงเทพมหานคร.
- พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.2558. (2558). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132/ตอนที่ 104 ก/หน้า 24/5 พุทธศักราช 2558.